

ефективно взаємодіяти, успішно адаптуватися в умовах динамічного розвитку соціальних відносин [6, с.284].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, дитяча тривожність, її негативна роль у психічному розвитку є темою численних наукових досліджень. Тривожність виступає як один із механізмів погіршення психофізичного благополуччя особистості. Причини, що викликають тривожність, дуже різноманітні і можуть знаходитися в усіх сферах життєдіяльності дитини.

У межах даної проблеми потребують свого подальшого дослідження питання пошуку шляхів профілактики та корекції різних видів тривожності у дітей дошкільного віку.

Список використаних джерел

1. Великова С.А. Влияние отношения матери на тревожность у детей дошкольного возраста. Вестник КГУ им. Н.А. Некрасова. 2010. Том 16. С.150-152.
2. Козлюк О.А., Руденко Н.М. Особливості розвитку тривожності дошкільників у системі дитячобатьківських взаємин. Проблеми сучасної психології: Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України/ за наук.ред. С.Д.Максименка, Л.А.Онуфрієвої. Кам'янець-Подільський, 2017. №36. С. 131-145.
3. Прихожан А.М. Психология тревожности. СПб., 2007. 192 с.
4. Психологічна енциклопедія/ Автор-упорядник О.М. Степанов. Київ, 2006. 424 с.
5. Пасічніченко А.В. Особливості тривожності дітей дошкільного віку. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія. Харків, 2012. Випуск 49. С. 93-95.
6. Пасічніченко А.В. Формування соціально-комунікативної компетентності дошкільника засобами ігрової діяльності. Гуманітарний простір науки: досвід та перспективи: зб. матеріалів XXI Міжнарод. наук. практ. інтернет-конф., 18 лютого 2019 р. Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 21. С.284-287.

УДК 373.2.015.3:316.614

Хоролець О.Ю.

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г.Короленка
Науковий керівник – к.п.н., доц. Вашак О.О.*

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ПІДГОТВЦІ ДИТИНИ ДО НОВИХ УМОВ НАВЧАННЯ

У статті розкривається проблема наступності дошкільної освіти та початкової школи. Основна увага зосереджена на значенні соціалізації дитини у нових для неї умовах. Наголошується на важливості тісної співпраці родини, закладу дошкільної освіти та школи у підготовці дитини до навчання.

Ключові слова: наступність, соціалізація, виховний вплив, співпраця батьків та педагогів.

Постановка проблеми. Орієнтація національної освіти на особистість дитини зумовлює нову стратегію виховання на основі гуманістичних засад. Це передбачає визнання особистості дитини найвищою соціальною цінністю, що підтверджується різними документами. Так, державний стандарт якості розвитку, виховання й навчання дитини «Базовий компонент дошкільної освіти в Україні» наголошує на цінності особистісного розвитку дитини, досягнення нею соціальної і життєвої компетентності, необхідної для її функціонування в навколишньому середовищі, входження у шкільне життя. Все це зумовлює перегляд і конструктивні зміни організації підготовки дітей старшого дошкільного віку до школи [1, с.5].

Протиріччя між потребою суспільства в забезпеченні психолого-педагогічної готовності дитини до навчання в школі та відсутністю матеріально-технічних, кадрових, нормативних, науково-методичних умов для організації освітнього простору в сучасних умовах, доводять актуальність зазначеної проблеми.

Мета статті полягає у доведенні важливості тісної співпраці закладу дошкільної освіти, школи та батьків у підготовці дитини до нових умов навчання.

Аналіз останніх досліджень. На думку Л.С. Виготського, Л.І. Божович, О.М. Леонтьєва та інших видатних вчених, кожному психічному етапу розвитку особистості властиві не лише специфічні види діяльності, пізнавальні потреби, але й своєрідні, лише йому притаманні системи взаємин з навколишніми людьми [4, с.39]. Тому на сучасному етапі, підготовка дитини до школи, із психолого-педагогічної проблеми переростає у проблему великої соціальної значимості, бо ставиться завдання не тільки підготувати дитину до навчання у початковій школі, а й дати їй можливість вибудовувати взаємостосунки з новим соціальним оточенням: учителями, однокласниками, працівниками школи; самостійно знаходити вихід у різних ситуаціях, вирішувати будь-які задачі. У розв'язанні цього складного і відповідального завдання велика роль належить педагогам та батькам, а також і іншому соціальному середовищу, у якому перебуває дитина. Адже зі вступом дитини до школи в її житті починається новий етап, де ігрова діяльність змінюється навчальною.

Виклад основного матеріалу. Розглядаючи педагогічні та психологічні проблеми всебічного розвитку і підготовки до школи старших дошкільників, видатний педагог О.В.Запорожець зауважував, що в системі суспільного дошкільного виховання особливого значення набуває її остання ланка, де, з одного боку, ніби завершується, підсумовується той величезний шлях розвитку і виховання, який проходить дитина в ранньому та дошкільному дитинстві, з іншого, здійснюється перехід до якісно нового вікового ступеня, відбувається підготовка до шкільного навчання і до більш віддаленого майбутнього [4, с.43].

Перехід дитини з дошкільного навчального закладу до школи є важливим етапом її життя, який пов'язаний не лише зі зміною середовища, але й з розвитком психічних процесів, формуванням соціальних навичок, морально-етичної поведінки. Тому успішний розвиток особистості, ефективність її подальшого навчання, напряду залежать від рівня підготовки її до школи.

Процес адаптації до нових умов потребує значних духовних і фізичних сил дитини. Успіх цього процесу великою мірою залежатиме від того, яку психологічну та морально-вольову підготовку до роботи у подальшому отримає дитина, перебуваючи ще у закладі дошкільної освіти та у першому класі школи.

Відповідно до вимог Нової української школи, діти, що йдуть до першого класу, повинні мати не тільки спеціальні знання та уміння, але й виконувати складну розумову аналітико-синтетичну діяльність, проявляти морально-вольові якості, працьовитість [2, с.43]. Тому програма дошкільної освіти орієнтує вихователів під час підготовки їх до школи до таких основних якостей, як розумова, моральна, вольова, мотиваційна і фізична готовність. Проте, нерідко зусилля окремих вихователів і вчителів спрямовуються переважно на вивчення мови та математики.

Уцілому, готовність до навчання у школі передбачає розвиток інтелектуальної, особистісної, соціально-психологічної та вольової сфери дитини старшого дошкільного віку. Вони мають різні емоційні реакції на нові для них умови. Одним дітям це додає піднесеного настрою, а у інших породжує стресові стани, негативний настрій. Окрім того, не всі дошкільники інтелектуально готові до навчання у школі, причиною чого є обмеженість їхніх інтелектуальних вражень та інтересів. Проте, такі діти швидко виконують найпростіші навчальні завдання, якщо їх перевести в практичну площину або ігрову діяльність. Загалом, такі діти потребують особливої уваги педагогів. Особливе значення у процесі підготовки дитини до школи має тісна співпраця закладу дошкільної освіти та батьків, що дасть можливість дошкільникам безболісно пройти шлях адаптації до нових соціальних умов.

Вплив сімейного виховання важко переоцінити. Готувати дитину до школи в родині потрібно з перших років. Роль батьків у підготовці дітей до школи величезна. Дорослі члени сім'ї виконують функції і батьків, і вихователів, і вчителів. Однак, не всі батьки можуть на належному рівні підготувати дитину до шкільного життя, правильно засвоєти шкільну програму без допомоги фахівців. Як правило, діти, що не відвідували заклад дошкільної освіти, показують нижчий рівень готовності до школи, ніж діти, які його відвідували. Тому вкрай важливим тут є дотримання принципу єдності вимог у вихованні та розвитку дитини як особистості.

Формування якостей, необхідних майбутньому школяреві, може забезпечити лише чітка педагогічна система тісної співпраці закладу дошкільної освіти та родини. Саме сім'я закладає перші та найголовніші підвалини для подальшого майбутнього дитини. Вона з раннього віку формує свідомість, волю, почуття дітей. Тому ставлення до дитини, сімейні звичаї та традиції, авторитет батьків, повага до всіх членів родини відіграють велику роль у формуванні уяви дитини про майбутню школу. Під керівництвом батьків дитина набуває свого першого життєвого досвіду, елементарні знання про навколишню дійсність, уміння і навички життя в суспільстві. Проте, дуже часто шкільні невдачі дітей, їх важке входження в колектив, невміння і небажання вчитися - результат батьківських прорахунків і помилок, тих відносин, які панують в сім'ї, тих життєвих цінностей та принципів, які в ній засвоюються. Тому з самого початку, навколишній світ дитини повинен бути наповнений турботою, терпінням та повагою. Батькам необхідно визначитися з основними пріоритетами, вимогами та правилами їх дотримання.

Актуальними формами роботи з батьками є індивідуальні та групові бесіди з приводу агресивних, конфліктних, сором'язливих, замкнених, гіперактивних дітей, що зазнають мовні труднощі, страхи; на яких вони отримують рекомендації та поради, до якого фахівця звернутися в разі потреби; батьківські збори, тренінгові вправи, де батьки отримують теоретичні та практичні знання уміння і навички щодо підготовки дітей до школи в ігровій формі.

Висновки. Отже, вивчивши труднощі і успіхи дитини при переході на сходинку початкового навчання та простеживши їх взаємозв'язок з вихованням і розвитком дитини в сім'ї, можемо зробити висновок, що готувати дитину до школи в родині потрібно з перших років, роль батьків у підготовці дітей до школи величезна, її значення важко переоцінити.

Список використаних джерел

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Науковий керівник А. М. Богуш, дійсний член НАПН України, проф., д-р пед. наук.; авт. кол-в: Богуш А. М., Беленька Г. В., Богініч О. Л., Гавриш Н. В., Долинна О. П., Ільченко Т. С., Коваленко О. В., Лисенко Г. М., Машовець М. А., Низковська О. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Поніманська Т. І., Сідельнікова О. Д., Шевчук А. С., Якименко Л.Ю.– Видавництво, 2012.–26 с.
2. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова школа. – 2011. – № 7. – С. 1–18.
3. Закон України «Про дошкільну освіту». Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 49, ст. 259 / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2001. – 259 с. – (Бібліотека офіційних видань). 7. Закон України «Про освіту». Відомості Верховної Ради (ВВР), 1991, N 34, ст.451. Введено в дію Постановою ВР N 1144-XII (1144-12) від 04.06.91// ВВР. – 1991. – N 34. – 452 с.
4. Козлова С.А. Теорія і методика ознайомлення дошкільників із соціальною дійсністю. - М.: Видавничий центр «Академія», 2004. - 132 с.

5. Пантюк Т. Підготовка дітей до школи в Україні : суспільнопедагогічний контекст : Монографія / Т. Пантюк. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2016. – 504 с.
6. Пантюк Т. Methodика співпраці дошкільних закладів з родинами : Навчальний посібник / Т. Пантюк, С. Івах. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2011. – 145 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів (лист ф 1/11-12272 від 29.12.2010 року).
7. Пантюк Т. Актуальні проблеми педагогіки початкової освіти : Навчально-методичний посібник / Т. Пантюк, М. Пантюк, Л. Колток. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2017. – 178 с.

УДК 373.2.016:811.111

Шматко Т. В.

Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Королленка
Науковий керівник – к.п.н., доц. Зімакова Л.В.

НАВЧАННЯ ДІТЕЙ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ГУРТКОВОЇ РОБОТИ В ЗДО

У статті розглянуто особливості організації навчання іноземної мови дітей дошкільного віку. Висвітлено методичні рекомендації щодо здійснення цього процесу в умовах гурткової роботи в ЗДО.

Ключові поняття: сензитивний, комунікативна компетенція, фонетична компетенція, лексичний запас, гурткова робота, ЗДО, дошкільник.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Навчання дітей іноземної мови – це відносно новий вид освітньої діяльності у ЗДО. Недивно, що на шляху його реалізації у вихователів виникає багато запитань. Брак спеціалістів із дошкільної освіти, що володіють іноземною мовою, змушує залучати до цього процесу вчителів. Але навчання іноземної мови у дитячому садку кардинально відрізняється від цього процесу в школі, адже вимагає знань основ дошкільної педагогіки та психології. Педагог, який не володіє дошкільною лінгводидактикою, який би досвід і успіх у школі не мав, на жаль, не може забезпечити якісне навчання іноземної мови дітей дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень. Проблемі навчання іноземної мови дітей дошкільного віку приділяли увагу зарубіжні та вітчизняні вчені-лінгвісти: В. Плахотник, І. Верещагіна, Т. Шкваріна, А. Богуш, С. Гунько, К. Віттенберг, О. Казачінер, Л. Виготський, Ф. Гопкінс, Гелен Дорон, Н. Доусон та інші.